

اخبار اقتصادی روز

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
BANK MARKAZI JOMHOURI ISLAMI IRAN

اداره مطالعات و سازمان‌های بین‌المللی
INTERNATIONAL ORGANIZATIONS AND STUDIES DEPT.

سال: پنجاه و سوم، شماره ۸۴
سه‌شنبه ۲ آبان ۱۳۹۷ (۲۴ اکتبر ۲۰۱۸)

وضع ارزش‌های عمده و نرخ‌های بهره: روز سه‌شنبه، بعد از تضعیف اولیه بازار سهام آمریکا که منجر به تقویت ارزش‌های مامن بین و فرانک سوئیس در برابر دلار گردید، شاخص دلار تضعیف شد. شایان ذکر است؛ علی‌رغم مامن بودن دلار، تضعیف بازارهای آمریکا موجب تضعیف دلار در برابر سایر ارزش‌های مامن خواهد شد. در این روز، نرخ دلار در برابر بین و فرانک سوئیس به ترتیب با ۰/۸ و ۰/۸۱ درصد کاهش به ۱۱۱/۹۹ و ۰/۹۹۵ رسید. بر اساس گزارش‌های منتشره خبرگزاری ایتالیایی ای‌جی‌آی به نقل از منابع اروپایی، پس از عدم پذیرش بودجه سال ۲۰۱۹ ایتالیا توسط کمیسیون اروپا و درخواست از این کشور برای ارائه بودجه جدید طی سه هفته آینده، نرخ یورو در برابر دلار کاهش داشت. نگرانی‌ها پیرامون مخارج بودجه‌ای ایتالیا سبب بروز تردیدها درخصوص تصمیم بانک مرکزی اروپا برای افزایش نرخ‌های بهره در تابستان آینده و افت یورو شده است. روز سه‌شنبه، نرخ یورو در برابر دلار با ۰/۹ درصد کاهش به ۱/۱۴۵ رسید. نرخ پوند در برابر دلار در مقطعی از معاملات این روز افزایش یافت، اما در نهایت با عقب‌نشینی از تقویت مذکور، در سطح ۱/۲۹۷ معامله گردید. در پایان وقت معاملات روز سه‌شنبه، شاخص دلار با ۰/۵ درصد تضعیف به ۹۵/۹۷۶ رسید.

فلزات قیمتی: روز سه‌شنبه، تضعیف شاخص دلار، افت بازارهای سهام دنیا و نااطمینانی‌های سیاسی و اقتصادی موجب تقویت بهای طلا گردید. در این روز، بهای نقدی طلا پس از رسیدن به بالاترین سطح از ۱۷ ژوئیه (۱۲۳۹/۶۸ دلار در هر اونس)، در نهایت ۱ درصد تقویت شد. بهای طلای قراردادهای آتی آمریکا نیز ۰/۹ درصد افزایش یافت. روز دوشنبه، ذخایر صندوق اس پی دی آر گلد تراست (بزرگ‌ترین صندوق معاملاتی دنیا با پشتوانه طلا) با ۰/۳ درصد افزایش به ۷۴۷/۸۸ تن رسید. روز سه‌شنبه، بهای نقره، پلاتین و پالادیوم به ترتیب ۰/۸، ۱/۶ و ۱/۸ درصد افزایش پیدا کرد.

نفت خام: روز سه‌شنبه، نگرانی درخصوص رشد تقاضا به دلیل افزایش فروش سهام در بازارهای جهانی و کاهش نگرانی‌ها پیش از اعمال تحریم‌های آمریکا علیه ایران در پی اعلام عربستان سعودی مبنی بر افزایش سریع عرضه نفت در صورت نیاز، موجب افت حدود ۵ درصدی بهای نفت و رسیدن آن به پایین‌ترین سطح دو ماه اخیر گردید. در معاملات پس از پایان بازار، انتشار آمارهای موسسه نفت آمریکا (ای پی ای) مبنی بر افزایش قابل توجه ذخایر نفت خام آمریکا، منجر به تداوم کاهش قیمت‌ها شد. آمارهای موسسه مذکور نشان داد که در هفته گذشته، ذخایر نفتی آمریکا با افزایش ۹/۹ میلیون بشکه‌ای (پیش‌بینی تحلیل‌گران افزایش ۳/۷ میلیون بشکه‌ای بود) به ۴۱۸/۴ میلیون بشکه رسیده است. معامله‌گران معتقدند در صورت افت قیمت نفت آمریکا به کمتر از ۶۵ دلار در هر بشکه (سطح با اهمیت از منظر روانی)، این امر می‌تواند تشدید فروش‌های تکنیکی را در پی داشته باشد. در این روز، بهای نفت برنت و نفت آمریکا بیشترین درصد کاهش از ژوئیه را تجربه نمودند. در معاملات پایانی روز سه‌شنبه، بهای نفت برنت و نفت آمریکا به ترتیب ۲/۹۳ و ۳/۳۹ دلار تضعیف شد.

بورس وال استریت: روز سه‌شنبه، افزایش فروش سهام شرکت‌ها در پی نگرانی‌ها پیرامون چشم‌انداز سودآوری آن‌ها، موجب تشدید فشارهای فروش اخیر و افت بازار سهام آمریکا شد. با این وجود، طی معاملات پایانی، به دلیل افزایش تقاضا برای سهام شرکت‌هایی که افت شدیدی را تجربه نمودند، بازار سهام از پایین‌ترین سطح روزانه اندکی تقویت شد. پس از اعلام عربستان سعودی پیرامون افزایش سرعت عرضه نفت، بهای نفت کاهش و شاخص بخش انرژی اس اند پی با ۲/۷ درصد کاهش، بیشترین افت روزانه در میان سایر بخش‌ها را تجربه نمود. در معاملات پایانی روز سه‌شنبه، شاخص‌های میانگین صنعتی داو جونز، اس اند پی ۵۰۰ و ترکیبی نزدیک به ترتیب با ۰/۵، ۰/۵۵ و ۰/۴۲ درصد کاهش به ۲۵۱۹۱/۴۳ و ۲۷۴۰/۶۹ و ۷۴۷۰/۵۴ واحد رسیدند.

بورس اوراق بهادار تهران: به گزارش سازمان بورس اوراق بهادار تهران شاخص کل قیمت سهام در روز سه‌شنبه ۱ آبان ماه ۱۳۹۷ به رقم ۱۸۵۳۱۸/۷ واحد رسید که نسبت به شاخص کل روز دوشنبه ۳۰ مهر ماه ۱۳۹۷ به میزان ۲۴۶۰/۲ واحد کاهش داشت.

قیمت فروش هر تن انواع فلزات غیر آهنی در بورس لندن (دلار)						
نوع فلز	آلومینیوم	مس	سرب	نیکل	قلع	روی
سه‌شنبه ۱۲۳ اکتبر ۲۰۱۸	۱۹۹۷	۶۱۶۷/۵۰	۱۹۹۵	۱۲۳۳۰	۱۹۴۲۵	۲۶۹۸
دوشنبه ۱۲۲ اکتبر ۲۰۱۸	۲۰۰۲/۵۰	۶۲۸۴	۱۹۹۷	۱۲۴۵۵	۱۹۲۵۰	۲۷۷۴

نوع ارز و فلزات	دوشنبه ۱۲۲ اکتبر ۲۰۱۸		سه‌شنبه ۱۲۳ اکتبر ۲۰۱۸		نرخ سپرده سه ماهه
	نیویورک	لندن	نیویورک	لندن	
حق برداشت مخصوص*	-	-	۱/۳۹۱۲۱	۱/۳۹۰۰۴	۱/۰۱۰****
یورو*	۱/۱۵۵۰	۱/۱۴۶۷	۱/۱۴۳۹۰	۱/۱۴۷۱	-۰/۳۵۳
لیره انگلیس*	-	۱/۲۹۶۶	-	۱/۲۹۸۲	۰/۸۰۴
فرانک سوئیس	-	۰/۹۹۵۹	-	۰/۹۹۴۸	-۰/۷۴۰
بین ژاپن	۱۱۲/۷۱	۱۱۲/۸۲	۱۱۲/۳۲	۱۱۲/۴۴	-۰/۰۹۴
بهره دلار	-	-	-	-	۲/۴۹
طلا	۱۲۲۲/۳۰	۱۲۲۳/۰۵	۱۲۳۵/۹۵	۱۲۳۳/۲۱	--
نقره	۱۴/۶۳	۱۴/۵۷	۱۴/۷۲	۱۴/۷۲	--
پلاتین	۸۳۰	۸۳۱/۱	۸۳۱	۸۳۲/۸۰	--
نفت خام	۷۹/۸۳**	۶۹/۱۷***	۷۶/۴۴**	۶۶/۴۳***	--
سبد نفت اوپک	۷۸/۶۸	۷۷/۱۱			

* هر واحد به دلار آمریکا ** نفت خام برنت انگلیس *** نفت خام پایه آمریکا **** نرخ بهره هفتگی

هشدار بانک مرکزی ژاپن در مورد افزایش ریسک پذیری بانکها

خبرگزاری رویترز، مورخ ۲۰۱۸/۱۰/۲۲ (۱۳۹۷/۰۷/۳۰) - مطابق آمارهای بانک مرکزی ژاپن، شاخص ریسک‌پذیری بخش مالی ژاپن طی ۶ ماه نخست سال مالی ۲۰۱۸ (آوریل تا سپتامبر)، به حدود بالاترین سطح ۳ دهه اخیر رسیده است. این امر نشانه‌ای از رونق بیش از حد متاثر از سیاست پولی فوق‌انبساطی در برخی بخش‌های مالی می‌باشد.

شایان ذکر است؛ بسیاری از بانک‌های منطقه‌ای ژاپن با کاهش بازدهی وام‌های سنتی دست به گریبان بوده و بارها بانک مرکزی این کشور را به دلیل مشکلات ناشی از سیاست‌های فوق‌انبساطی سرزنش نموده‌اند. برخی از بانک‌های مذکور، برای جبران کاهش بازدهی کسب و کار اصلی خود، به سرمایه‌گذاری در دارایی‌های پرریسک‌تر همچون اوراق قرضه خارجی روی آورده‌اند. اما این راهبرد نیز به دلیل آسیب‌های ناشی از افزایش نرخ‌های بهره آمریکا بر قیمت اوراق قرضه، با چالش رو به رو شده است.

با این وجود، بانک مرکزی ژاپن با انتشار گزارش عملکرد ۶ ماهه بخش مالی این کشور اعلام کرد؛ نشانه‌ای مبنی بر ریسک‌پذیری بیش از حد در موسسات مالی این کشور وجود ندارد. اما به بانک‌ها در مورد افزایش مستمر سرمایه‌گذاری در بخش مسکن و پرداخت تسهیلات به وام‌گیرندگان با ریسک متوسط و شرکت‌های دارای ریسک اعتباری بالاتر هشدار داد.

آمارها حاکی از آن است که با وجود تداوم ثبات عمومی در سیستم بانکی، شاهد رشد واگرایی سودآوری ۱۰۰ بانک منطقه‌ای ژاپن هستیم. بانک مرکزی ژاپن در گزارش روز دوشنبه اعلام کرد: «به تازگی چالش بانک‌های داخلی برای دستیابی به سود متناسب با ریسک، منجر به کاهش تدریجی نسبت سرمایه پایه این بانک‌ها شده است. در شرایط نابسامان اقتصادی، فشار نزولی سیستم مالی به اقتصاد از طریق کاهش ریسک‌پذیری موسسات مالی می‌تواند شدیدتر از گذشته باشد.» بانک مذکور افزود: «با تشدید فضای رقابتی، برخی موسسات مالی به پرداخت وام‌های پرریسک فرامرزی ترغیب شده‌اند که ممکن است منجر به آسیب‌پذیری ترازنامه این بانک‌ها به دلیل افزایش سریع نرخ‌های بهره فرامرزی شود.»

شایان ذکر است؛ شاخص ریسک‌پذیری بخش مالی، فعالیت‌های موسسات مالی ژاپن را در بالاترین سطح از سال ۱۹۹۰ (تجربه حباب شدید قیمت دارایی‌ها) برآورد نموده است. در گزارش مذکور، به هشدار عمومی برخی سیاست‌گذاران بانک مرکزی ژاپن درخصوص برنامه عظیم محرک پولی بانک مرکزی و آسیب به سودآوری بانک‌ها به دلیل اتخاذ نرخ‌های بهره صفر درصد برای سال‌های متمادی، توجه بیشتری شده است.

بانک مرکزی ژاپن در پاسخ به نگرانی‌ها پیرامون هزینه‌های ناشی از اتخاذ سیاست‌های انبساطی طولانی‌مدت، در ماه ژوئیه برای تثبیت بیشتر سیاست‌های پولی، اقداماتی نظیر در نظر گرفتن انعطاف بیشتر بازده اوراق قرضه این کشور در محدوده هدف (صفر درصد)، انجام داد.

لازم به ذکر است؛ بانک مرکزی ژاپن و برخی قانون‌گذاران مالی این کشور، کاهش سودآوری بانک‌های منطقه‌ای را به عوامل ساختاری همچون کاهش جمعیت خارج از شهرهای بزرگ نسبت داده‌اند.